

U skladu sa članom 16. stav 4. Zakona o Vladi Zeničko-dobojskog kantona - Prečišćeni tekst ("Službene novine Zeničko-dobojskog kantona" broj 7/10 i 3/23), na prijedlog Ministarstva za boračka pitanja, Vlada Zeničko-dobojskog kantona, na 75. sjednici, održanoj dana 04.04.2025. godine, d o n o s i

ZAKLJUČAK

I.

Usvaja se Informacija o naknadi troškova dženaza/sahrana branilaca i članova njihovih porodica u 2024. godini, Ministarstva za boračka pitanja, broj: 13/03-3-2-37-6014/25 od 27.03.2025.godine, i čini sastavni dio ovog Zaključka.

II.

Zaključak stupa na snagu danom donošenja.

Broj: 02-_____/25
Datum, 04.04.2025. godine
Zenica

PREMIJER

Nezir Pivić

DOSTAVLJENO:

1x Ministarstvo za boračka pitanja,
1x a/a.

**Bosna i Hercegovina
Federacija Bosne i Hercegovine
Zeničko-dobojski kanton
MINISTARSTVO ZA BORAČKA PITANJA**

I N F O R M A C I J A

**o naknadi troškova dženaza/sahrana branilaca i članova
njihovih porodica u 2024. godini**

Zenica, mart 2025. godine

I UVOD

Obzirom na zakonsku, ali i moralnu obavezu da pomaže i učestvuje u snošenju troškova dženaze/sahrane pripadnika branilačke populacije na području Zeničko-dobojskog kantona (u daljem tekstu: Kanton), Vlada Zeničko-dobojskog kantona je zakonom i podzakonskim aktima utvrdila način, uvjete i postupak ostvarivanja ovog prava, tj. prava na novčanu naknadu troškova dženaza/sahrane branilaca i članova njihovih porodica.

Ministarstvo za boračka pitanja Zeničko-dobojskog kantona (u daljem tekstu: Ministarstvo), kao organ uprave nadležan za nadzor i kontrolu primjene propisa iz oblasti dopunskih prava branilaca i članova njihovih porodica, sačinjava ovu Informaciju u svrhu upoznavanja Vlade Kantona sa realizacijom ovih obaveza u 2024. godini.

II NORMATIVNA REGULATIVA

Pravo na naknadu troškova dženaze/sahrane pripadnika branilačke populacije regulisano je federalnim i kantonalnim propisima kako slijedi:

- Zakonom o pravima branilaca i članova njihovih porodica ("Službene novine Federacije BiH" br. 33/04; 56/05; 70/07; 9/10; 90/17 i 29/22), član 7. tačka 9. i član 19. tačka 3. utvrđuje pravo pomoći u slučaju smrti pripadnika branilačke populacije.
- Zakonom o pravima demobiliziranih branilaca i članova njihovih porodica ("Službene novine Federacije BiH" br. 54/19; 29/22 i 81/23), član 16. tačka 1. utvrđuje pravo na pomoć u slučaju smrti demobiliziranih branilaca, a član 17. tačka 1. i 2. postupak za ostvarivanje ovog prava.
- Pravilnikom o uslovima, načinu i kriterijima za dodjelu jednokratnih novčanih pomoći za slučaj smrti demobiliziranog branioca ("Službene novine Federacije BiH" br. 64/22).
- Zakonom o posebnim pravima dobitnika ratnih priznanja i odlikovanja i članova njihovih porodica ("Službene novine Federacije BiH" br. 70/05; 61/06; 9/10; 90/17 i 29/22), član 3. tačke 2. i 3. propisuju obavještanje o smrti putem javnih medija, organiziranje ukopa-sahrane uz državne počasti i pravo na ukopno mjesto na lokacijama zaslužnih ličnosti te pravo na naknadu troškova ukopa-sahrane i podizanja nišana, odnosno nadgrobnih spomenika. Dalje, članom 4. propisano je da će ovo pravo biti regulirano propisima kantona i finansirano sredstvima iz kantonalnih budžeta.
- Zakonom o dopunskim pravima branilaca i članova njihovih porodica ("Službene novine Zeničko-dobojskog kantona br. 1/14), član 5. tačka k utvrđuje pravo branilaca i članova njihovih porodica na pomoć u slučaju smrti. Ovo pravo detaljnije je razrađeno u članu 37. i 38. spomenutog Zakona.
- Uredbom o naknadi troškova dženaza/sahrane branilaca i članova njihovih porodica ("Službene novine Zeničko-dobojskog kantona" br. 4/14), (u daljem tekstu: Uredba).

III UREDBA O NAKNADI TROŠKOVA DŽENAZE/SAHRANE BRANILACA I ČLANOVA NJIHOVIH PORODICA

Ovom Uredbom utvrđeni su uvjeti, način i postupak ostvarivanja prava na naknadu troškova dženaze/sahrane branilaca i članova njihovih porodica koji imaju prebivalište na području Kantona, kao i povratnika u Republiku Srpsku koji ostvaruju osnovna prava iz branilačko-invalidske zaštite u gradu/općini Kantona i koji su na evidenciji nadležnog organa za vojne evidencije u gradu/općini Kantona.

Korisnici prava i visina naknade

Pojmovi iz Uredbe: dobitnik ratnog priznanja ili odlikovanja, ratni vojni invalid, demobilizirani branilac, član porodice šehida, poginulog, umrlog, nestalog i član uže porodice poginulog, umrlog ili nestalog dobitnika ratnog priznanja ili odlikovanja, koriste se u skladu sa odredbama Zakona o pravima branilaca i članova njihovih porodica, Zakona o posebnim pravima dobitnika ratnih priznanja i odlikovanja i članova njihovih porodica, te Zakona o dopunskim pravima branilaca i članova njihovih porodica.

Naknada troškova odobrava se u vidu jednokratne novčane pomoći članovima porodice sa kojima je umrli živio u zajedničkom domaćinstvu u vrijeme smrti ili drugom licu koje vlastitim sredstvima sahrani umrlog. Naknada troškova dženaze/sahrane se odobrava pod uslovom da je umrli prije smrti imao prebivalište na području Kantona u trajanju od najmanje dvije godine neprekidno.

Iznos novčane pomoći u 2024. godini zavisio je od kategorije branilačke populacije i ista se odobrava u visini:

- a) jedne i po prosječne neto plate isplaćene u Federaciji BiH u prethodnoj kalendarskoj godini za dobitnike ratnog priznanja ili odlikovanja i nosioce "Partizanske spomenice 1941";
- b) jedne prosječne neto plate isplaćene u Federaciji BiH u prethodnoj kalendarskoj godini za ratne vojne invalide i demobilizirane branioc;e;
- c) jedne polovine prosječne neto plate isplaćene u Federaciji BiH u prethodnoj kalendarskoj godini za članove porodice šehida, poginulog, umrlog i nestalog branioca i članove uže porodice poginulog, umrlog i nestalog dobitnika ratnog priznanja ili odlikovanja.

U izuzetnim slučajevima veći iznos novčane pomoći moguće je odobriti za članove porodice šehida i članove uže porodice poginulog, umrlog i nestalog dobitnika ratnog priznanja ukoliko se član porodice koji sahranjuje umrlog nalazi u teškoj socijalno-ekonomskoj situaciji, što argumentira priloženom dokumentacijom.

U slučaju da je ukop dobitnika ratnog priznanja „Zlatni ljiljan“ i „Red hrvatskog trolista“ i nosioca "Partizanske spomenice 1941" izvršen u organizaciji i sredstvima kantonalnog udruženja, istom se može odobriti naknada utrošenih sredstava najviše do iznosa od 2.500,00 KM.

Iznos neto plaće isplaćene u Federaciji BiH utvrđuje se prema podacima Zavoda za statistiku FBiH, i on je za 2023. godinu iznosio 1.261,00 KM. Naznačeni iznos je korišten kao osnov kod utvrđivanja jednokratnih pomoći u 2024. godini.

Podnošenje zahtjeva

Zahtjev za ostvarivanje prava na novčanu pomoć podnosi se gradskoj/općinskoj službi u gradu/općini u kojoj je umrli imao prebivalište u posljednje dvije godine. Uz zahtjev se obavezno prilaže smrtni list, dokaz o statusu branioca i člana njegove porodice, uvjerenje o prebivalištu za umrlog, dokaz o troškovima dženaze/sahrane (računi prijevoza, opremanja i ukopa umrlog i dr.), kao i izjavu da se pomoć za navedene svrhe ne može ostvariti po osnovu drugog propisa ili na drugi način.

Postupak po zahtjevu

Gradska/općinska služba je dužna razmotriti zaprimljeni zahtjev, izvršiti provjere podnesene dokumentacije i donijeti rješenje o priznavanju prava ili odbijanju zahtjeva i to u roku od osam dana od dana prijema zahtjeva. Nakon provedene procedure, gradska/općinska služba pravosnažna rješenja dostavlja Ministarstvu na dalje postupanje, odnosno realizaciju. Izuzetak

čine slučajevi gdje je ukop/sahrana umrlog izvršena u organizaciji i sredstvima kantonalnog udruženja, u kojem slučaju udruženje obrazloženi zahtjev podnosi direktno Ministarstvu.

U oba slučaja Odluku o isplati odobrenih sredstava donosi ministar Ministarstva.

O žalbama na rješenja gradske/općinske službe rješava Ministarstvo, kao drugostepeni organ.

IV PREGLED OBRAĐENIH ZAHTJEVA I UTROŠENIH FINANSIJSKIH SREDSTAVA

Budžetom Zeničko-dobojskog kantona („Službene novine ZDK“ br. 21/23) na transferu „Pomoć u slučaju smrti branilaca i članova njihovih porodica“ u 2024. godini predviđena su sredstva u iznosu od 1.020.000,00 KM. U odnosu na 2023. godinu planirana sredstva uvećana su za 120.000,00 KM.

Nakon usvajanja Zakona o pravima demobiliziranih branilaca i članova njihovih porodica ("Službene novine Federacije BiH" br. 54/19 i 29/22), Vlada Federacije BiH izmjenila je član 2. postojećeg Pravilnika o uslovima, načinu i kriterijima za dodjelu jednokratnih novačnih pomoći za slučaj smrti demobiliziranih branilaca ("Službene novine Federacije BiH" br. 64/22), čime je reducirala ostvarivanje ovog prava iz sredstava federalnog budžeta. Ovo je za posljedicu imalo povećan priliv zahtjeva za slučaj smrti demobiliziranih branilaca na teret kantonalnog budžeta, a time i veći utrošak sredstava na ovom transferu u 2023. i 2024. godini.

Analizom zaprimljenih pravosnažnih rješenja od strane gradskih/općinskih službi Kantona i donesenih odluka Ministarstva, te utrošenih sredstava sa ovog transfera u 2024. godini utvrđeno je sljedeće:

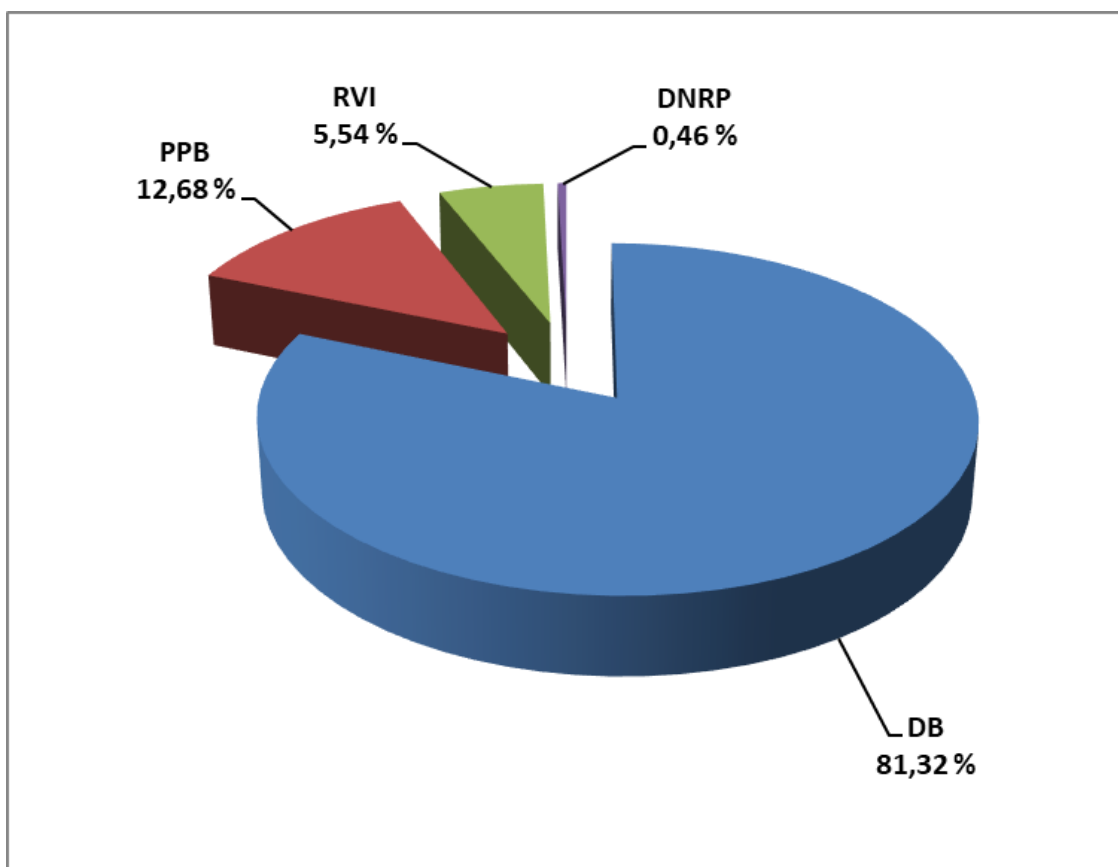
- Tokom 2024. godine Ministarstvo je zaprimilo i obradilo ukupno 867 zahtjeva za naknadu troškova dženaze/sahrane u ukupnom iznosu od 1.007.185,00 KM. U odnosu na 2023. godinu, kada je obrađeno 852 zahtjeva, broj zaprimljenih i obrađenih zahtjeva za pomoć u naknadi troškova sahrana umrlih branilaca i članova njihovih porodica u 2024. godini uvećan je za 15.
- Od pomenutih 867 zahtjeva za naknadu troškova dženaze/sahrane, 705 zahtjeva odnosila su se na umrle demobilizirane branioce, 110 zahtjeva je podneseno za umrle članove porodica šehida i poginulih boraca, 48 zahtjeva za umrle ratne vojnog invalide i 4 zahtjeva se odnosilo na umrle dobitnike ratnih priznanja i odlikovanja. Od 705 zahtjeva za naknadu troškova dženaze/sahrane umrlih demobiliziranih branilaca 704 zahtjeva su odobrena, a 1 zahtjev je odbijen u prvostepenom postupku. Pregled odobrenih naknada po gradovima/općinama, kategorijama umrlih pripadnika branilačke populacije i iznosima odobrenih sredstava dat je u Tabeli 1.
- Na prvostepena rješenja gradskih/općinskih službi u 2024. godini evidentirana je 1 žalba, koja je riješena pozitivno.
- Bitno je naglasiti da je utrošak sredstava sa ove pozicije Ministarstva bio kontinuiran, obzirom da je Ministarstvo finansija ZDK pravovremeno vršilo plaćanje prispjelih naloga prema gradovima/općinama Kantona. To je znatno olakšalo rad zaposlenika u oba ministarstva, te je i učinkovitost realizacije raspodjele namjenjenih sredstava bila povećana. Iako je pristizanje zahtjeva teklo u kontinuitetu, priliv istih je bio intenzivniji naročito u decembru 2024. godine.

U tabelarnom pregledu koji slijedi dat je pregled broja odobrenih naknada po gradovima/općinama Zeničko-dobojskog kantona, kategorijama umrlih pripadnika branilačke populacije i iznosima odobrenih sredstava.

Tabela 1 Pregled broja odobrenih naknada po općinama, kategorijama umrlih pripadnika branilačke populacije i iznosima odobrenih sredstava

R.br	Općina	Ukupno odobreno zahtjeva	Odobreno po kategorijama				Odobrena sredstva
			DB	PPB	RVI	DNRP	
1	Breza	44	35	6	3	-	49.863,50
2	Doboj-jug	37	26	9	2	-	40.174,00
3	Kakanj	58	40	9	7	2	68.912,50
4	Maglaj	95	85	8	2	-	112.105,00
5	Olovo	43	35	7	1	-	48.192,50
6	Tešanj	113	108	4	1	-	136.884,00
7	Usora	11	9	1	1	-	12.505,50
8	Vareš	37	30	5	2	-	42.034,50
9	Visoko	112	95	13	4	-	131.859,50
10	Zavidovići	113	93	12	8	-	133.236,50
11	Zenica	121	85	28	8	-	131.766,50
12	Žepče	83	64	8	9	2	99.651,00
Ukupno:		867	705	110	48	4	1.007.185,00

Dijagram 1 Struktura odobrenih zahtjeva prema kategorijama branilačke populacije

V ZAKLJUČNA RAZMATRANJA

U ovom izvještajnom periodu odobreno je 867 zahtjeva, odnosno 16 zahtjeva više u odnosu na 2023. godinu. Ono što je karakteristično za proteklu 2024. godinu, jeste to da je zabilježen neznatno veći broj smrtnih slučajeva demobiliziranih branilaca u odnosu na 2023. godinu.

Izmjene Pravilnika o uslovima, načinu i kriterijima za dodjelu jednokratnih novčanih pomoći za slučaj smrti demobiliziranih branilaca ("Službene novine Federacije BiH" br. 64/22) od strane Federalnog ministarstva za pitanja boraca i invalida odbrambeno-oslobodilačkog rata, rezultirale su u protekle dvije godine povećanim brojem pristiglih zahtjeva za naknadu troškova dženaze/sahrane u slučaju smrti demobiliziranih branilaca, a koji su u novonastaloj situaciji morali biti rješavani na teret Budžeta Zeničko-dobojskog kantona. Stoga je u 2024. godini procentualni udio zaprimljenih i odobrenih zahtjeva iz Budžeta Zeničko-dobojskog kantona za umrle demobilizirane branioce povećan na 81,32 % u odnosu na druge kategorije umrlih pripadnika branilačke populacije.

Preživljeni ratni period, ranjavanja i obolijevanja od težih oblika bolesti, te starenje branilaca općenito, povećava broj smrtnih slučajeva pripadnika branilačke populacije. Imajući ovo u vidu, evidentno je da je i dalje iskazana opravdana potreba za većim iznosom sredstava na transferu "Pomoći u slučaju smrti branilaca i članova njihovih porodica".

MINISTAR

Adnan Sirovica

Broj: 13/03-3-2-37-6014/25

Datum: 27.03.2025. godine